

ਵਾਤਾਵਰਨ

**ਕੱਣ ਕਰੇਗਾ
ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ**

**ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਰਜਿਸਟਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ**

ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕੀ ਬਣ ਬੈਠੇ ਪੈਰੀਂ ਆਪਣੇ ਕੁਹਾੜਾ ਮਾਰਿਆ, ਝੂਠੀ ਸ਼ੌਰਤ ਦੌਲਤ ਖ਼ਾਤਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਖ਼ੁਬ ਉਜਾੜਿਆ। ਬੇਟ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਅਨਾਥ ਨੇ ਕੀਤੇ ਜੰਗਲ ਕੱਟ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਗੰਧਲਾ ਪਾਣੀ ਬੋਰ ਫ਼ਿਰ ਕੀਤਾ ਓਹੀ ਪਾਣੀ ਘਰਾਂ ਚ ਪੀਤਾ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਤਰੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵੇ ਮਸ਼ੀਨ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾਵੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਜਿਹਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਿਰ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਵੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਕੁਹਾਰੇ ਪੈ ਕੇ, ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੈ ਕੀਤਾ, ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾ ਮੰਨੇ, ਅਜੇ ਆਖੇ ਮੈਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਪਹਾੜ ਕੱਟ ਕੇ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰੇ ਤਾਂ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਮਾਰੇ। ਸਮਾਂ ਅਜੇ ਹੈ ਸੰਭਲ ਜਾਈਏ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਈਏ।

ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ।

**ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ**

ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਸੀ ਧਰੌੜ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਨ ਲਾਈਨ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸਦਾ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਕੌਰ ਕਨੇਡਾ ,ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਸਾਦਿਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਕਵੀ ਸ੍ਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ, ਡਾ. ਟਿੱਕਾ ਜੇ ਐੱਸ ਸਿੱਧੂ, ਅਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਭੰਡਾਰੀ ਧੂਰੀ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੀਝਵਾਂ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ , ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਈਸੇਵਾਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੱਧਰ , ਪੇਲੀ ਬਰਾੜ ਯੂ .ਐਸ .ਏ. ਪਰਵੀਨ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਸੁੱਖੀ ਭਾਦਲਾ,ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ,ਆਦਿ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਾਹਿਤਕ ,ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ,ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਨਸ਼ਿਆਂ, ਧੀਆਂ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ਼ ਸਬੰਧਿਤ ਗੀਤ, ਗ਼ਜ਼ਲ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਆਨ ਲਾਈਨ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕਵੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੁੜੇ।ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਸੀ ਧਰੌੜ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਮੂਹ ਕਵੀ/ਕਵਿਤਰੀਆਂ ਦਾ ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ****

**ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੁਰਜੀਤ ਸਾਹਗ**

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 24ਸਤੰਬਰ1534 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਚੂਨਾ ਮੰਡੀ ਲਾਹੌਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਰੀਦਾਸ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਇਆ ਕੌਰ ਜੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਨਾਂ ਜੇਠਾ ਜੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ 1574ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਗੁਰਗੱਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੰਤਖ਼ਸਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਰੋਵਰਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਾਈ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ। ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ ਉਹਨਾਂ ਢਿੱਲਾ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ।। ਹੁਣ ਤਿਸੁ ਪਹਿ ਆਪੁ ਵੇਚਾਇਆ।। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵੇਚ ਦੇਵਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ। ਸੁੱਖ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਕਿਤੇ ਇਹ ਦਿਨ ਨਾ ਆ ਜਾਏ ।ਤੇਰਾ ਪੱਲਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕ ਜਾਏ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ। ਨਾਨਕ ਗਰੀਬ ਢਹਿ ਪਏ,ਹਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਵਡਿਆਈ।। ਮੈਨੂੰ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਓ। ਇਹ ਹੈ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਉਣਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੁਸੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਏ ਏ ਹੋ । ਤੇਰੇ ਰਾਸਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਲੀਨ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੋਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਤੇਰੀ ਚੱਲੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰੱਖ ਦੇਵਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੋਮਲ ਕੋਈ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ ਉਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜੱਪ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਣ ਜੀ।

ਖੜ੍ਹ ਸੁੱਕ ਰੁੱਖ

ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਮਾਣ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕਿਉਂ ਕੱਟਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ। ਲੋਕੋਂ ਗਲ਼ ਨਾ ਕਿਉਂ ਨੀਂ ਲਾਉਂਦੇ ਖੜ੍ਹ ਸੁੱਕ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ। ਭਾਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਾਡੇ ਨਾ ਪਿਆਰ ਜਤਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਮਾੜੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾਕੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਜੁਨ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਨੇ। ਮਾਵਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਛਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਦੇ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ।

ਲੋਕੋਂ ਗਲ਼—
ਸਾਡੇ ਜਿਉਣ ਲਈ ਇਹ ਆਕਸੀਜਨ ਛੱਡਦੇ ਆ, ਕੋਠੀਆਂ ਬੰਗਲੇ ਸੇ ਰੂਮਾਂ ਲਈ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਦੇ ਆ। ਰੁੱਖ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਾਹਤੋਂ ਮੇੜਦੇ ਆ ਮੁੱਖਾਂ ਨੂੰ।

ਲੋਕੋਂ ਗਲ਼—
ਹੋਣ ਨੀਂ ਦੇਣੀ ਖ਼ਤਮ ਕਹਾਣੀ ਪਿੱਪਲਾਂ ਬੋਹੜਾਂ ਦੀ, ਰੁੱਖਾਂ ਨਾ ਘੁਲ ਮਿਲ ਹੋਣੀ ਪੂਰਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਢ ਕੇ ਭਾਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ।

ਲੋਕੋਂ ਗਲ਼—
ਮਾਪਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ‘ਪੱਤੇ’ ਆਓ ਪੂਜਾ ਕਰੀਏ, ਕੁਹਾੜੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪਾਸੇ ਝੋਲੀ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾ ਭਰੀਏ। ਹੁਣ ਲੱਕੜਹਾਰਿਆ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਈਏ ਕੀਤੀਆਂ ਲੁੱਟਾਂ ਨੂੰ। ਲੋਕੋਂ ਹਰੇ ਭਰੇ ਕਰੀਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹ ਸੁੱਕ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ।

**ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਪ੍ਰਭਤਮ ਪੁੰਡ**

ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਤੁਰ ਗਿਆ : ਗਾਇਕ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ

**ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਉਸਾਰ ਗਿੱਧਾ**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਅਚਾਨਕ ਢੱਠਿਆਂ ਦੇ ਭੇੜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ, ਪੰਤੂ ਉਸਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਸੁਰ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗੀ। ਰਾਜਵੀਰ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਅਤੇ ਗੀਤਸੰਗੀਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਨ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਸ ਰਹੇ ਲੱਖਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵੀ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕੀਆਂ। 27 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤਾਂ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ‘ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਲਹਿਣੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ 11 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖ਼ੀਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਉਸਦੇ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਕੱਲਾ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਬੇਬਸ ਤੇ ਠੱਗਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਸੰਗੀਤਕ ਜਗਤ ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਕੇ ਸੋਗ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੁਰੀਲੀ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਬਰੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਲਗਪਗ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈਆਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ 77 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਾਇਕ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਐਨੇ ਲੋਕ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਦੀ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਪੰਤੂ ਉਹ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੀ ਜਲਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਦੁਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਹੂਸ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਇਨਸਾਨ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਅੱਖ ਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸੋਹਣਾ, ਸੁਨੱਖਾ, ਸੁਡੌਲ, ਹੁੰਦੜਹੇਲ, ਚੁਸਤ ਫਰਸਤ, ਤਿੱਖੇ ਨੈਣ ਨਕਸ਼ ਵਾਲਾ, ਮਿੱਠਬੋਲੜਾ ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਉਂਦਾ ਤੇ ਵਿਚਰਦਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਛੜ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਤੂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਅਜੇ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਨਵੇਂ ਕੀਰਤੀਮਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੇ ਸਨ। ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨ ਖਿੜਿਆਂ ਬਹੁ ਰੰਗਾ ਖ਼ੁਸ਼ਬੋਆਂ ਵੰਡਦਾ ਫੁੱਲ ਭਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਰੂਹ ਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੇ ਗੀਤ ਸਾਫ਼ ਸੁਬਰੇ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਗੀਤ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖਦਾ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਛਾਇਆ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗਾਇਕ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਲਗਪਗ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਲੱਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਗੰਨਮੇਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਾਕਾਰ ਜਾਂ ਗਾਇਕ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਜੁੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਤਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਗਿਆ, ਇਹੋ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਤਾ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉਸਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਰ ਵੱਡਾ ਗਾਇਕ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੀ ਸ਼ੇਰਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਦਫ਼ਤਰੀ ਝਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ 11 ਦਿਨ ਫੋਰਟੀਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਰਿਹਾ, ਉਸਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂਤਾ ਲੱਗਿਆ ਰਿਹਾ। ਇਕੱਲੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਰਹੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਉਸਦੀ ਖ਼ਬਰ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੇ ਖ਼ੁਦ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਇਤਨੇ ਹੀ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਕਰਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਬੈਠਕੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਨਾ ਆ ਸਕਣ। ਲਗਪਗ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਗਊ ਸੈਸ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ? ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਦਾ ਜਨਮ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 20 ਮਈ 1987 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਗਰਾਉਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਪੋਨਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਤਨੀ ਅਸ਼ਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪੁੱਤਰੀ ਹੇਮੰਤ ਕੌਰ, ਪੁੱਤਰ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭੈਣ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ 2021 ਵਿੱਚ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉਸਨੇ ਸਨਮਤੀ ਵਿਮਲ ਜੈਨ ਸਕੂਲ ਜਗਰਾਉਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀ.ਏ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਇ ਕਾਲਜ ਜਗਰਾਉਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਮਹਿਜ਼ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸਨੇ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਨਾਲ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਸੁਣਨ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਗੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਕੇ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਸਨੇ ਉਸਤਾਦ ਲਾਲੀ ਖ਼ਾਨ ਕੋਲੋਂ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 10 ਸਾਲ ਉਹ ਸੰਗੀਤਕ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜਦੋਜਹਿਦ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਐਸਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਕਾਇਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਡੂੰਘੀ ਵਜਾਉਣੀ ਅਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨਣੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਸੀ। ਕਾਲਜ ਸਮੇਂ ਇੰਟਰ ਕਾਲਜ ਯੂਥ ਫ਼ੈਸਟੀਵਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੱਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਅਤੇ ਮਹੁੱਬਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਯੂਥ ਫ਼ੈਸਟੀਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਨੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਈਵੈਂਟਸ ਵਿੱਚੋਂ 11 ਟਰਾਫੀਆਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪੇਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਲਈ 2007 ਵਿੱਚ ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਉਸਨੇ ਥੇਟਰ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ ਦੀ ਪੇਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ 2011 ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਲਗਪਗ 9 ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਭਾਂਤ ਸੁਭਾਂਤ ਦੇ ਮੇਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸਦਾ ਗਾਣਾ 2007 ਵਿੱਚ ਯੂ ਟਿਊਬ ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ। 2016 ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ 2017 ਵਿੱਚ ਕੰਗਣੀ ਗੀਤ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਵੱਧ ਗਈ। ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਦੇ ਮੁੰਡਾ ਲਾਈਕ ਸੀ, ਕਲੀ ਜਵੰਦਾ ਦੀ, ਦੁੱਗ ਦੁੱਗ ਵਾਲੇ ਯਾਰ, ਮੁਕਾਬਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਗ, ਕੇਸਰੀ ਝੰਡੇ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਸ਼ੌਕੀਨ, ਲੈਂਡ ਲਾਰਡ, ਸਰਨੇਮ, ਅਤੇ ਕੰਗਣੀ ਗਾਣੇ ਹਿੱਟ ਹੋ ਗਏ। ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਨੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਿੰਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰਨੀ, ਜ਼ਿੰਦ ਜਾਨ, ਸਿਪਾਹੀ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਕਾ ਜੀ, ਸਿਕੰਦਰ 2 ਸਮੇਤ ਕਈ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੱਥ ਅਜਮਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਚਹੇਤਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਸਨ। ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ 7 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖ਼ਰੀ ਗੀਤ ਉਸਨੇ 20 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ‘ਜਦ ਤੂੰ ਦਿਸ ਪੈਂਦਾ’ ਗਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੌਕ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਐਡਵੈਂਚਰਸ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਮੇਟਰ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸੀ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਟਰ ਸਾਈਕਲ ਉਹ ਖ਼ੀਦਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਸੀ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਨਮਰਜੀ ਵਾਲਾ ਅਲਬੇਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਪੰਤੂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸ਼ੌਕ ਹੀ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਇਤਨਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਬੁੱਢਾ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਧੂਨ ਦੇ ਅਥਰੂ ਵਹਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮਾਤਮ ਛਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ।

ਅੱਲ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ

ਵੇਖਿਆ ਮੰਦਰ ਮਸੀਤੀ ਜਾ ਕੇ, ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਅੱਲ੍ਹਾ ਹੂ।

ਚੋਰ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਲੈ ਗਏ, ਸਣੇ ਮੂਰਤੀ ਗੱਲਾ ਹੂ।

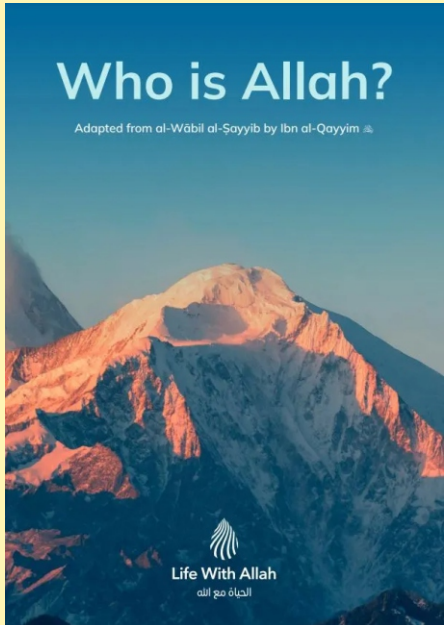
ਆਏ ਲੋਕ ਸੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਨੂੰ, ਫਿਰੇ ਪੁਜਾਰੀ ਝੱਲਾ ਹੂ।

ਸੁੱਖਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੁਣ ਸੁਖਨ ਲੇਕੀ, ਖ਼ਾਲੀ ਰਿਹਾ ਪੱਲਾ ਹੂ।

ਜਾ ਕੇ ਥਾਣੇ ਰਪਟ ਲਿਖਾਈ, ਹੋਇਆ ਕੰਮ ਕਲੱਲਾ ਹੂ।

ਰੱਬ ਤਾਂ ਵੱਸਦਾ ਹਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਖ਼ਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾ ਥੱਲਾ ਹੂ।

ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਧੁੰਨ ਉਪਜੇ ਰਾਮ ਰਵੱਲਾ ਹੂ।

**ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੁੰਡ**